

Hvis Besættelsen er lovlig, er det ligegyldigt, om den er støttet af Amtmanden eller ikke; men hvis den er ulovlig, kan det ikke diskulperes Ministeren, at han har troet ved en saadan ulovlig Embedsbesættelse at imødekomme en Stemning hos Befolkningen, om hvis Tilstedeværelse Amtmanden havde fortalt ham. Saa vidt jeg husker af det Brev, den højtærede Minister viste mig, stod der deri, at Amtmanden mente, at hele denne Bevægelse, som nu var oppe ovre i Hørsted, hele denne Strid om Embedets Besættelse, hidrørte fra *Politik*, saaledes tror jeg, han udtalte sig. Man ønskede nemlig at faa en Mand, som hed Tilly. Hvis jeg har Ret deri, er det en højst mærkelig Udtalelse af Amtmanden. Det er nemlig den højtærede Minister bekendt gennem en Skrivelse, som af Sogneraadet i Sønderho og Hørsted den 7de Januar 1898 er afsendt til Ministeren, men som Ministeren for øvrigt endnu ikke har faaet Tid til at svare paa, at Amtmanden ikke har kunnet være uvidende om, at man netop ikke ønskede at faa Tilly udnævnt. Thi i denne Skrivelse fremhæves der netop forskellige Grunde, ifølge hvilke den nævnte Ansøger Tilly var den, der var mindst Stemning for baade blandt Beboerne og inden for Sogneraadet, der gennem tvende Repræsentanter havde gjort Amtmanden opmærksom herpaa. Det er derfor højst mærkeligt — hvis jeg da husker dette Brev rigtig — at Amtmanden saa har skrevet til den højtærede Minister, at der var Stemning i Befolkningen deroppe for at faa Tilly udnævnt til Lærer; naar netop Amtmanden udtrykkelig var bleven gjort opmærksom paa, at det kunde være ret ligegyldigt, hvem man ellers fik, naar man blot ikke fik Tilly, for ham ønskede man ikke af flere forskellige Grunde, som jeg ikke her skal omtale. Hvis jeg ikke husker fejl angaaende dette Brev, har Amtmanden Ret i en Erklæring, som han har ladet tilflyde Højrebladet i Tisted den 31te December, og hvori det hedder, at Bladet paa Foranledning af Amtmanden kan udtale, at der ikke er mindste Grund til at tro, at Amtmanden vilde have indstillet Tilly, hvis Ministeren havde raadspurgt ham. Deri har Amtmanden Ret. Amtmanden har kun udtalt, at man derovre ønskede denne Mand ansat af politiske Grunde. Det var ikke af Hensyn til Højre eller Venstre, men det var sognepolitiske eller snarere kommunalpolitiske Grunde, maaske var Meningen, at Sogneraadet ønskede at faa denne Mand ansat for derved at drille Amtmanden, som Sogneraadet

og andre i dette Amt ligge i Strid med. Deres Ønske om at faa denne Mand skulde da være en Politik, der var rettet imod ham, og derfor kunde denne Udtalelse, som Amtmanden var fremkommen med over for Ministeren, ikke være en Anbefaling af Tilly, men snarere det modsatte. Maaske har saa den højtærede Kultusminister misforstaaet Amtmanden eller ogsaa tænkt, at det kunde være ligegyldigt, hvad Amtmanden mente. Ministeren har maaske sagt: Er der Stemning deroppe for at faa Tilly, lad os saa bare tage ham, og saa kan Amtmanden sidde i det, som han bedst kan. Hvilke af disse Betragtninger, den højtærede Minister har gjort gældende, ved jeg ikke; men ingen af dem kan diskulperes Ministeren, hvis Embedsbesættelsen i og for sig var ulovlig, det vil sige, at Kassationen af de tre indstillede var ulovlig, hvad jeg stadig fastholder, at den var, og hvad der ogsaa synes at fremgaa deraf, at den, der var indstillet som Nr. 1, men som blev kasseret i Hørsted, ganske kort efter fik et andet Embede, nemlig Skyum, et Embede, som for saa vidt akkurat er dobbeltsaa stort som Hørsted, som der dér er 56 Børn at undervise, medens der i Hørsted kun er 28. Det er den samme Skoledirektion, der besætter begge Embederne. Efter at man altsaa har kasseret en Mand som Lærer i Hørsted, hvor der kun er 28 Børn, giver man umiddelbart efter den samme Mand et Embede i Skyum, hvor der akkurat er dobbelt saa mange Børn. Han duer altsaa ikke til at undervise 28 Børn, men derimod nok til at undervise 56. Ved den 1ste Behandling af Skoleloven den 21de December 1897 udtalte den højtærede Kultusminister sig ganske overordentlig velvillig, imødekommende, undertiden næsten kærlig om Befolkningens Ret til selv at udvælge sine Lærere. Jeg skal tillade mig at citere et Par enkelte af Ministerens Udtalelser. Han siger Sp. 1934: „Jeg kan forsikre den ærede Taler om, at jeg skal aldrig gaa med til at tage Retten til at have Indflydelse paa Besættelsen af Skolelærerembeder bort fra Befolkningen“, og endvidere siger den højtærede Minister senere (Sp. 1972): „Jeg sætter selv Pris paa at kunne vælge Lærere for mine Børn, og jeg kan saa overmaade godt forstaa, at Befolkningen sætter Pris derpaa, og jeg vil sige rent ud, at en Lov, hvorved man fratog Beboerne denne Ret, vilde jeg ikke gaa ind paa.“ „Jeg kan forsikre de Herrer, at det ikke er min Hensigt at træde Beboernes Kaldsret for nær.“ Saa venlig udtalte den højtærede Minister sig den 21de